

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **Mgr. Ing. J. B.**, zastoupený Mgr. Filipem Maříkem, advokátem se sídlem Mikulášská 455/9, Plzeň, proti žalovaným: **1) Obvodní soud pro Prahu 10**, se sídlem 28. pluku 1533/ 29b, Praha 10, a **2) Vězeňská služba ČR**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, o ochraně před nezákonnými zásahy žalovaných, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 2. 2022, č. j. 8 A 14/2022 - 8,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti nezákonným zásahům žalovaných. Zásahy se udály během následujícího skutkového děje.

[2] Žalobce se jako advokát svého klienta účastnil dne 31. 1. 2022 soudního jednání u Obvodního soudu pro Prahu 10 ve věci sp. zn. 8 C 1/2021. Od samého počátku řízení nepoužíval respirátor, samosoudkyně Mgr. Andreou Löffelmannovou byl proto vyzván, aby si ho nasadil. Žalobce to odmítl s vysvětlením, že takovou povinnost nemá, a to s ohledem na výjimku stanovenou mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví ze dne 27. 10. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-61/MIN/KAN (dále jen „mimořádné

opatření“). Soudkyně následně žalobci sdělila, že pokud si respirátor nenasadí, musí opustit jednací síň, což žalobce odmítl. Soudkyně poté vydala opatření, že všichni v jednací síni musí mít respirátor, k čemuž jí žalobce sdělil, že takovou pravomoc nemá. Soudkyně na to povolala do jednací síně justiční stráž a žalobce se podrobil její výzvě a za její asistence z jednací síně odešel.

[3] Nezákonný zásah tedy žalobce spatřoval za a) v požadavku /rozhodnutí/ samosoudkyně Mgr. Andrey Löffelmannové, aby měl při jednání nasazený respirátor a za b) v postupu justiční stráže vůči žalobci a jeho vyvedení z jednací síně za neuposlechnutí výzvy.

[4] Při posouzení věci dospěl městský soud k závěru, že jednání žalovaných nejsou úkony, které by bylo možno podržet pod výkon státní správy soudů, jelikož jde o postupy v občanském soudním řízení, konkrétně o postupy v rámci ústního jednání. Podle § 117 odst. 1, o. s. ř. *předseda senátu zahajuje, řídí a končí jednání, uděluje a odnímá slovo, provádí dokazování, činí vhodná opatření, aby zajistil splnění účelu jednání, a vyhláší rozhodnutí. Dbá přitom, aby jednání probíhalo důstojně a nerušeně a aby věc mohla být úplně, spravedlivě a bez průtahů projednána.*

[5] Právě s odkazem na toto ustanovení nesouhlasil městský soud s názorem žalobce, který dle jeho názoru zužuje výkon soudnictví *de facto* na pouhou rozhodovací činnost soudu v úzkém slova smyslu. Mimořádné opatření v čl. I. odst. 1 vymezovalo povinnost všech fyzických osob k nošení ochrany dýchacích cest ve vnitřních prostorech, a to za účelem zamezení šíření nemoci Covid - 19. Čl. 1 odst. 2 mimořádného opatření pak stanovovalo řadu výjimek z této povinnosti, přičemž výjimka vymezená pod písm. t) stanoví, že povinnost podle čl. 1 odst. 1 se nevztahuje na „soudce, přísedící, státní zástupce, obviněné a jejich obhájce, účastníky civilních, správních a ústavních soudních řízení a jejich zástupce, svědky, znalce, tlumočníky a další osoby, o kterých tak rozhodne soud, a to v místě a době soudního řízení.“

[6] Uvedenou výjimku je dle městského soudu třeba vykládat tak, že normálním stavem je plnění povinnosti podle čl. I. odst. 1 mimořádného nařízení, tedy nošení respirátoru při soudním jednání ve vnitřních prostorech, přičemž tato povinnost se vztahuje na všechny zúčastněné. Pouze na základě rozhodnutí soudu (předsedy senátu či samosoudce) je možné za účelem zajištění průběhu řízení nařídit, aby si konkrétní osoba respirátor sejmula. Lze tak uzavřít, že pravomoc soudu založená čl. I. odst. 2 písm. t) mimořádného opatření souvisí s vedením řízení, a to s přihlédnutím k nestandardním podmínkám, jež jsou řešeny mimořádným opatřením k ochraně veřejného zdraví. Jako výkon veřejné správy tak nelze hodnotit ani jednání Justiční stráže, která pouze realizovala pokyn samosoudkyně sloužící k zajištění řádného průběhu jednání. Z uvedených důvodů nelze vnímat úkony žalovaných jako výkon veřejné správy a nemůže se tak jednat o nezákonný zásah ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s.

[7] Kasační stížnost podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) formálně z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nesprávné posouzení právní otázky, fakticky však uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost usnesení o odmítnutí návrhu. Podle jeho názoru je nařízení soudu o povinnosti nasadit si a mít respirátor po celou dobu soudního jednání výkonem státní správy ve smyslu mimořádného

pokračování

opatření. Soud má propůjčenu pravomoc na úseku hygieny, a to právní normou vydávanou ministerstvem zdravotnictví, které nemá žádné pravomoci provádět občanský soudní řád. Podle stěžovatele základní logikou, kterou napadené usnesení popírá, je, že pokud se v případě mimořádného opatření nejedná o provádění předpisu regulujícího občanské soudní řízení, pak ani rozhodování na základě mimořádného opatření nemůže být rozhodováním podle občanského soudního řádu. Ve světle této „bazální logiky“ je dle názoru stěžovatele napadené usnesení neobhájitelné. Pokud se v dané věci nejedná o výkon soudní pravomoci, pak rozhodnutí soudu na úseku zdravotnictví ve smyslu povinnosti nosit roušku je rozhodnutím vrchnostenským, kterým se stanovuje povinnost osobě, o níž je rozhodováno. Podle názoru stěžovatele pak v jeho případě došlo k porušení článku 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a také článku 2 odst. 3 Ústavy. Bylo také porušeno právo třetí osoby (klienta stěžovatele) na spravedlivý proces. Stěžovatel proto navrhl, aby bylo napadené usnesení zrušeno a věc vrácena městskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu uplatněného stížnostního bodu a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. K věci samé předesílá, že kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti rozhodnutí krajského soudu a důvody kasační stížnosti by se tak měly upínat výhradně k rozhodovacím důvodům tohoto rozhodnutí. Na tomto místě je však třeba poznamenat, že stěžovatelem uplatněné námitky se s rozhodovacími důvody napadeného usnesení podstatnou měrou míjejí. Městský soud postavil své rozhodnutí na tezi, že povinnost nasadit si respirátor ve vnitřních prostorách (tedy i v jednacích síních soudu) vyplývá pro stěžovatele přímo z čl. 1 odst. 1 mimořádného opatření, nikoliv z rozhodnutí předsedkyně senátu/samosoudkyně. Ta je pouze oprávněna podle čl. 1 odst. 2 písm. t) mimořádného nařízení za účelem zajištění průběhu řízení povolit konkrétním osobám výjimku z uvedené povinnosti. Uvedený úkon je dle městského soudu podřaditelný pojmu „vhodná opatření k zajištění splnění účelu jednání“ podle § 117 odst. 1 o. s. ř., následný úkon justiční strážce pak s předchozím bezprostředně souvisí.

[9] Z tohoto hlediska nejsou stěžovatelem uplatněné námitky příliš srozumitelné. Stěžovatel rozebírá vztah mimořádného opatření a občanského soudního řádu a vychází přitom z premisy, že povinnost používat respirátor v jednacích síních jako zástupce účastníka řízení neměl a tato povinnost mu byla uložena teprve rozhodnutím samosoudkyně. Argumenty, kterými by popřel zcela odlišný výklad čl. I. mimořádného opatření ze strany městského soudu však žádné nepřináší. Nejvyšší správní soud tak ani nemá s čím se vypořádat, přičemž není oprávněn za stěžovatele možnou argumentaci domýšlet a z tohoto hlediska pak věc posuzovat. Za této situace tedy stačí poukázat na dosavadní judikaturu Nejvyššího správního soudu ke sporné otázce, jež se ostatně týkala téhož stěžovatele, konkrétně na rozsudky ze dne 19. 9. 2022, č. j. 10 As 194/2022 - 38 a ze dne 27. 9. 2023, č. j. 3 As 186/2022 - 28, kde na základě stejně formulované kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že žalované úkony jsou ryzím výkonem soudní moci a nemůže se tak ani pojmově jednat o nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Se závěry zde uvedenými se Nejvyšší správní soud nadále ztotožňuje.

[10] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadené usnesení je zákonné, kasační stížnost proti němu podanou proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[11] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, žalovaní byli ve věci úspěšní, nevznikly jim náklady přesahující rámec jejich běžné úřední činnosti; Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. prosince 2023

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu